

TURINYS

ĮVADAS / 7

1. Tyrinėjimo uždaviniai / 7
2. Valstybės sąvoka / 9

I. ŠALTINIAI / 21

1. Rašytiniai šaltiniai / 21
2. Archeologiniai šaltiniai / 48
3. Analogijų šaltiniai / 49

II. ISTORIOGRAFIJA / 53

1. Lietuvos valstybės ištakų tyrinėjimo pradžia / 53
2. Pirmieji kritiškų tyrinėjimų bandymai / 59
3. Vladimiro Antonovičiaus mokykla / 63
4. Tarpukario tyrinėjimai / 71
5. Diskusijos lietuvių išeivijos spaudoje / 77
6. Tyrinėjimai okupuotoje Lietuvoje / 84
7. Dabartinė Lietuvos valstybės susidarymo tyrinėjimų padėtis / 92

III. POLITINĖS ORGANIZACIJOS RAIDA LIETUVOS TERITORIJOJE IKI VALSTYBĖS SUSIDARYMO / 99

1. Medžiotojų ordos / 100
2. Ankstyvųjų žemdirbių gentys / 102
3. Vadystės (protovalstybės) / 109

IV. LIETUVOS KUNIGAIKŠTYSTĖS SUSIDARYMAS / 120

1. Kunigaikštystės susidarymo prielaidos / 120
2. Rusios ekspansijos pradžia / 123
3. Aukštaičių ir žemaičių riba / 125
4. Aukštaičių žemės / 131
5. Netimero kunigaikštystė / 136

6. Vidiniai pokyčiai Lietuvoje XI–XII a. / 141

7. Lietuva Polocko hegemonijos laikotarpiu (XI–XII a.) / 146

V. LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS SUSIDARYMAS / 157

1. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės susidarymo prielaidos / 157

2. 1183 metų įvykiai / 161

3. Lietuvių istorinės tradicijos duomenys / 165

4. Lietuvių karo žygiai XII a. pabaigoje / 167

5. Lietuvių karo žygiai XIII a. / 172

6. Lietuvos sąvokos išsiplėtimas / 178

VI. LIETUVOS VALSTYBĖS RAIDA XIII AMŽIUIJE / 181

1. Lietuvos valdovai iki Mindaugo / 181

2. 1219 m. taikos sutartis / 185

3. Lietuvos valdovo dvarai ir valsčiai XIII amžiuje / 189

4. Valdovo dvarų ir valsčių geografija / 192

5. Mindaugo vidaus politikos esmė / 204

6. Mindaugo politinės veiklos priemonės / 206

7. Mindaugo reformos / 210

IŠVADOS / 218

PRIEDAI / 221

Viberto pasakojimas apie Brunono misiją / 221

XIII amžiaus Lietuvos kunigaikščiai / 233

SANTRUMPOS / 243

THE FORMATION OF THE LITHUANIAN STATE (Summary) / 245

ŠALTINIAI IR LITERATŪRA / 273

1. Šaltiniai / 273

2. Literatūra / 276

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ / 297

VIETOVARDŽIŲ IR ETNONIMŲ RODYKLĖ / 309